

ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต *

ทิพย์วารี วงษ์เจริญธรรม **

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเองโดยมีอาจารย์เป็นผู้แนะแนวทางให้ การศึกษาระบบนี้ทำให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีบทบาทและความสำคัญยิ่งขึ้น ห้องสมุดเปรียบเสมือนแหล่งความรู้ของนักศึกษา โดยอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้นักศึกษาค้นหาความรู้เหล่านั้น (Davidson, 1999: 3) ดังนั้นเพื่อให้ห้องสมุดสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาตลอดจนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้อย่างดีที่สุด อาจารย์กับห้องสมุดควรมีการติดต่อประสานสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงพยายามวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นของผู้ใช้ในแวดวงวิชาการ และในขณะเดียวกันก็ต้องสามารถปรับเปลี่ยนให้ดำเนินไปได้กับสภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้มีการจัดตั้งโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะขึ้น (Mozenter, Sanders, and Welch, 2000 : 1)

โครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ คือ โครงการที่จัดขึ้นเพื่อประสานความสัมพันธ์ระหว่างห้องสมุดกับคณะ เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับห้องสมุด โดยการมอบหมายให้บรรณารักษ์ทำงานร่วมกับคณะอย่างเป็นระบบ และมีช่องทางในการสื่อสารกับคณะ

---

* วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549

** บรรณารักษ์แผนกบริการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต

เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดียิ่งขึ้นระหว่างห้องสมุดกับคณะ เป็นการบริการเชิงรุกและเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดของห้องสมุด ตลอดจนเป็นการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน และการวิจัยที่มีในมหาวิทยาลัย (Matacio, 2005)

บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ คือ บรรณารักษ์ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับคณะในด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและบริการของห้องสมุดในขอบเขตของสาขาวิชานั้น ๆ โดยทั่วไปแล้วบรรณารักษ์จะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในคณะใดคณะหนึ่ง หรือในสาขาที่บรรณารักษ์มีความชำนาญเฉพาะด้าน ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างห้องสมุดกับชุมชนวิชาการ (Ryans, Suresh, and Zhang, 1995 : 14)

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ พบว่ามีห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้ทำการศึกษาในเรื่องนี้จำนวนไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมที่บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะได้จัดให้แก่อาจารย์ กล่าวคือ Yang (2000) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ซึ่งเป็นกรณีศึกษาห้องสมุดมหาวิทยาลัย Texas A&M ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ของมหาวิทยาลัย Texas A&M ให้การสนับสนุนโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะอย่างเต็มที่ อาจารย์รับรู้ได้ว่าบริการของห้องสมุดมีการพัฒนานับตั้งแต่มีโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะขึ้น มีการประชาสัมพันธ์เรื่องบริการที่ห้องสมุดจัดให้แก่อาจารย์ รวมถึงบริการจัดหาหนังสือและวารสารซึ่งบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะต้องดำเนินการให้แก่อาจารย์ในคณะ อาจารย์ไม่ได้คาดหวังว่าบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาเรื่องการวิจัยแก่อาจารย์แต่จะเป็นบุคคลแรกที่อาจารย์จะติดต่อด้วยเมื่อมีปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งเป็นของ Ryans et al. (1995) ได้ทำการสำรวจโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะของมหาวิทยาลัย Kent State ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นถึงจุดเด่นของโครงการคือ ทำให้เกิดช่องทางการสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างห้องสมุดกับคณะ อาจารย์ให้ความร่วมมือกับห้องสมุดในการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ ทำให้ห้องสมุดสามารถพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการของคณะ บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะมีบทบาทในการช่วยเหลืออาจารย์ในการสืบค้นข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การทำวิจัย และเป็นวิธีการประชาสัมพันธ์ตลอดจนเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของห้องสมุด จากผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อห้องสมุด

หลังจากที่ได้มีการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

นอกจากนี้ยังมีบทความที่กล่าวถึงความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะกับอาจารย์ในคณะในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาทิ Suresh et al. (1995) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ให้มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศรวมถึงการพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดกับคณะต่าง ๆ และบรรณารักษ์กับการให้ความรู้แก่อาจารย์ในการเขียนบรรณานุกรม

สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิตมีนโยบายในการให้บริการทางวิชาการแก่ผู้ใช้ในมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพทางการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพทางการสอน และงานค้นคว้าวิจัยของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยฯ (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต, 2548 :1) ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรรวม 24 คณะ ในช่วงเวลาที่ผ่านมานักหอสมุดฯ ได้รับงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจำนวนเท่าเดิม ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศมีราคาสูงขึ้นมากไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายในการบอกรับวารสารฉบับพิมพ์ การเป็นสมาชิกฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีราคาแพง ดังนั้นเพื่อให้การคัดเลือกทรัพยากรตรงกับความต้องการของคณาจารย์ในคณะต่าง ๆ มากที่สุด สำนักหอสมุดฯ ควรมีการประสานงานที่ดีกับคณาจารย์ในคณะต่าง ๆ ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันเพื่อสนับสนุนการเรียน การสอน และการวิจัยของคณาจารย์และนักศึกษา

สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต จึงได้เริ่มโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.2548 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานระหว่างสำนักหอสมุดกับคณะ ทั้งในเรื่องการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและการให้บริการต่าง ๆ โดยสำนักหอสมุดฯ ได้กำหนดภาระหน้าที่การประสานงานของบรรณารักษ์ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ 1) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศตามที่คณะเสนอมา 2) การสนับสนุนข้อมูลเพื่อเตรียมการสอนหรือการค้นคว้าวิจัย 3) การรายงานจำนวนทรัพยากรสารสนเทศ ค่าใช้จ่ายและเงินคงเหลือทุกภาคการศึกษา 4) การประชาสัมพันธ์กิจกรรมและบริการต่าง ๆ ของสำนักหอสมุด 5) การแนะนำการใช้ห้องสมุด และอบรมการใช้ฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดฯ บอกรับ 6) การแนะนำการรวบรวมและการเขียนบรรณานุกรม โดยคาดว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ คือ เกิดความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างสำนักหอสมุดฯ กับคณะ ทั้งในเรื่องการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและการจัดบริการให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งคณะได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมและบริการใหม่ ๆ ของสำนักหอสมุดฯ อย่าง

สม่ำเสมอ และสำนักหอสมุดฯ ได้รับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะ ซึ่งจะ
ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง (สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยรังสิต, 2548: 1)

จากความสำคัญของโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ประกอบกับยังไม่มี
การดำเนินโครงการฯ มาก่อนในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยในฐานะบุคลากร
ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ทักษะ
อาจารย์มหาวิทยาลัยรังสิตที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ในด้านผู้รับผิดชอบ
การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การบริการ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของ
อาจารย์ เพราะผลที่ได้จากการวิจัย จะเป็นแนวทางสำหรับสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต
ในการดำเนินงานโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ
สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต ในด้านผู้รับผิดชอบ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การบริการ
การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของอาจารย์

สมมุติฐาน

1. อาจารย์เห็นว่า บริการจัดทำรายชื่อนั่งสือประกอบการสอน ในรายวิชามีความสำคัญใน
ระดับมาก
2. อาจารย์เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เป็นประโยชน์ต่อ
การเรียนการสอนในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มุ่งศึกษาทัศนคติของอาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยรังสิต
โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ
อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยรังสิต สังกัด 24 คณะ จำนวนทั้งสิ้น 650 คน โดยการกำหนดกลุ่ม
ตัวอย่าง จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 650 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 50% ของจำนวนอาจารย์

ในแต่ละคณะ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างน้อยกว่า 5 คน จะใช้จำนวน 5 คน ดังนั้นรวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 329 คน

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามที่แจกไปจำนวนทั้งสิ้น 329 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและเป็นแบบสอบถามที่น่ากลับมามีเคราะห์ได้ จำนวน 290 ชุด (ร้อยละ 88.15) โดยสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) จากอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คณะได้แก่ คณะนวัตกรรมการศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจและรัฐกิจ คณะบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏรายละเอียดดังนี้

เมื่อจำแนกระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด เป็นอาจารย์ที่มีวุฒิกศษาระดับปริญญาโท จำนวน 229 คน (ร้อยละ 78.97) รองลงมา มีวุฒิกศษาระดับปริญญาเอก จำนวน 54 คน (ร้อยละ 18.62) และจำนวนน้อยที่สุดมีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.41)

สำหรับตำแหน่งทางวิชาการ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 258 คน (ร้อยละ 88.97) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ จำนวนรองลงมา 31 คน (ร้อยละ 10.69) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีเพียง 1 คน (ร้อยละ 0.34) ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ จากการวิจัยพบว่าไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์

ในด้านประสบการณ์ในการสอน พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 112 คน (ร้อยละ 38.62) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอน 1-5 ปี จำนวนรองลงมา 74 คน (ร้อยละ 25.52) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอน 6-10 ปี จำนวนน้อยที่สุด 19 คน (ร้อยละ 6.55) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอนต่ำกว่า 1 ปี

ส่วนระดับที่สอน พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด จำนวน 232 คน (ร้อยละ 80.00) สอนระดับปริญญาตรี จำนวนรองลงมา จำนวน 54 คน (ร้อยละ 18.62) สอนระดับปริญญาโท และจำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 1.38) สอนระดับปริญญาเอก

1.1 การรับทราบถึงโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิตได้จัดขึ้น

จากการศึกษาการรับทราบถึงโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิตได้จัดขึ้น พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ 174 คน (ร้อยละ 60.00) ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดฯ ได้มีการจัดโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะขึ้น และอาจารย์ส่วนน้อย จำนวน 116 คน (ร้อยละ 40.00) ที่ทราบว่าสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิตได้มีการจัดโครงการฯ ขึ้น

1.2 สาเหตุที่อาจารย์ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดฯ ได้จัดให้มีโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

จากการศึกษาถึงสาเหตุที่อาจารย์จำนวน 174 คน ไม่ทราบว่า สำนักหอสมุดฯ ได้มีการจัดโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะขึ้น พบว่าสาเหตุที่อาจารย์จำนวนสูงสุด 74 คน (ร้อยละ 42.53) ระบุคือ ไม่ได้ติดตามข่าวสาร รองลงมาจำนวน 60 คน (ร้อยละ 34.48) ระบุว่าไม่เคยได้รับการติดต่อจากห้องสมุด และอาจารย์จำนวน 38 คน (ร้อยละ 21.84) ระบุว่า การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

2. ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

จากผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายเกี่ยวกับ ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 ด้านผู้รับผิดชอบ

2.1.1 คุณสมบัติของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่อาจารย์เห็นว่ามี ความสำคัญต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยทักษะของอาจารย์ ต่อคุณสมบัติของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่อาจารย์เห็นว่ามี ความสำคัญต่อการดำเนินโครงการฯ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุดหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจและพยายามให้อาจารย์ได้ในสิ่งที่ต้องการ ($\bar{x} = 4.38$) มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ที่จะให้บริการทุกครั้งที่อาจารย์ติดต่อมาขอใช้บริการ ($\bar{x} = 4.37$) และมีการชี้แจงให้อาจารย์หายสงสัยในเรื่องการบริการต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.26$)

2.1.2 วิธีการประสานงานกับคณะ ที่อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

เมื่อพิจารณาวิธีการประสานงานกับคณะ ที่อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2 วิธี คือ อาจารย์ติดต่อบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะโดยตรงเมื่อต้องการให้ช่วยเหลือ ($\bar{x} = 4.10$) แต่งตั้งและมอบหมายให้อาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่ ติดต่อประสานงานกับบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ($\bar{x} = 3.56$) ส่วนการมอบหมายให้เลขานุการคณะ ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$)

2.2 ทักษะของอาจารย์ ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยทักษะของอาจารย์ ต่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ มีการสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศตามที่อาจารย์เสนอ ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมา คือ มีการแจ้งผลการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้กับอาจารย์ที่เสนอรายชื่อทราบ ($\bar{x} = 4.29$) และมีการนำเสนอรายการหนังสือและวารสารที่จัดพิมพ์ใหม่ เพื่อให้อาจารย์สามารถเลือกหนังสือได้สะดวก ($\bar{x} = 4.24$)

2.3 ทักษะของอาจารย์ ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ด้านการบริการ

ผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยทักษะของอาจารย์ต่อการบริการ ที่อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ บริการสืบค้นข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย ตามเรื่องที่ร้องขอ บริการปฐมเทศการใช้ห้องสมุดให้นักศึกษาใหม่ ($\bar{x} = 4.26$ เท่ากัน) และบริการแนะนำการใช้และสืบค้นทรัพยากรต่าง ๆ ของห้องสมุดให้นักศึกษา ($\bar{x} = 4.24$)

2.4 วิธีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ที่อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยทัศนคติของอาจารย์ ต่อวิธีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ที่อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การทำบันทึกอย่างเป็นทางการไปยังเลขานุการคณะ เพื่อแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดให้อาจารย์ได้รับทราบ ($\bar{x} = 3.94$) รองลงมา คือ การไปแนะนำตัวอย่างเป็นทางการที่คณะเพื่อแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพื่อให้อาจารย์ได้รับทราบ และการติดต่อกับอาจารย์ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{x} = 3.92$)

3. การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

3.1 การมีส่วนร่วมใน ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ที่อาจารย์เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

การมีส่วนร่วมใน ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ที่อาจารย์เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยรวม อยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.23$) การมีส่วนร่วมในการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เป็นประโยชน์ต่อการผลิตผลงานวิชาการและการวิจัย ($\bar{x} = 4.22$) และการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศใหม่ทำให้มีหนังสือตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ($\bar{x} = 4.18$)

3.2 การมีส่วนร่วมในด้านการบริการ ที่อาจารย์เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

การมีส่วนร่วมในด้านการบริการ ที่อาจารย์เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยรวม อยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ การส่งรายชื่อหนังสือในเอกสารประกอบการสอนเพื่อให้อาจารย์ประสานงานประจำคณะจัดหารายการที่ยังไม่มีให้บริการ ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมาคือ การแนะนำนักศึกษาให้มาติดต่อบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ เมื่อมีปัญหาในการใช้ห้องสมุด ($\bar{x} = 4.10$) และ

การแนะนำนักศึกษาให้มาติดต่อบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ เมื่อต้องการคำแนะนำในการค้นข้อมูลและการเขียนบรรณานุกรม ในการทำรายงาน ($\bar{x} = 4.06$)

3.3 การมีส่วนร่วมในด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ที่อาจารย์เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

การมีส่วนร่วมในด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ที่อาจารย์เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียง 1 เรื่อง ที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก คือ การแนะนำบริการของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะให้แก่เพื่อนอาจารย์ในคณะ / ในสาขาวิชา ($\bar{x} = 3.88$)

ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน โครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต

1. ข้อเสนอแนะในด้านการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

1.1 ข้อเสนอแนะของอาจารย์

1.1.1 อาจารย์เห็นว่า โครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ เป็น โครงการที่ดี หากการดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยสนับสนุนการเรียน การสอน และการวิจัยให้กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยรังสิตได้เป็นอย่างมาก เพราะเป็นเรื่องสำคัญ และเห็นสมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะจัดให้มีโครงการนี้

1.1.2 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิตควรมีการอธิบายแนวทางในการดำเนินโครงการให้ชัดเจน เพื่อให้อาจารย์ในคณะเข้าใจและสื่อสารถึงความต้องการในบริการให้ห้องสมุดได้รับทราบ และสามารถจัดบริการ ได้ตรงกับความต้องการของอาจารย์

1.1.3 การที่อาจารย์จะเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอย่างทั่วถึงนั้น ห้องสมุดต้องมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์เข้าใจในโครงการนี้ และอำนวยความสะดวกให้บริการแก่อาจารย์ในทุก ๆ ด้าน

1.2 การสื่อสารและประชาสัมพันธ์โครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ

1.2.1 วิธีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์โครงการฯ สามารถทำได้หลายวิธี ทั้งการลงข่าวประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ห้องสมุด จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การใช้หนังสือเวียนไปตามคณะ เอกสารหรือจดหมายข่าวของห้องสมุด การตีพิมพ์ตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ รวมทั้งเมื่อมีการสัมมนาอาจารย์ใหม่ควรให้ข้อมูลส่วนนี้แก่อาจารย์ใหม่ด้วย

1.2.2 เว็บไซต์ของห้องสมุด ควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย รวมถึงควรมีเว็บบอร์ดไว้แลกเปลี่ยนข่าวสาร เพื่อให้อาจารย์สามารถสอบถามข้อมูลจากห้องสมุดได้ หรือควรมีแบบฟอร์มการขอใช้บริการจากบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ไว้ในเว็บไซต์ โดยทำเป็นแบบฟอร์มที่สามารถกรอกข้อความได้ง่ายและสะดวกสำหรับอาจารย์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

2.1 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต ควรมีการกำหนดนโยบายในการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่ชัดเจน มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเริ่มดำเนินโครงการฯ โดยตรง และทำหน้าที่ประสานงาน สนับสนุน ให้คำแนะนำ ฝึกอบรม และประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.2 มีการกำหนดขอบเขตและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่ชัดเจน ไม่ทำให้ผู้ปฏิบัติงาน รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระจากงานประจำที่มีอยู่

2.3 ควรมีการสนับสนุนให้บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ มีการเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เช่น คณะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ เพื่อให้บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ทราบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อนักเรียนและวารสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เป็นหลักในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนในคณะที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงาน

3.1 ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ ต้องประสานงานกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ และบริการที่ห้องสมุดจัดให้แก่อาจารย์ในคณะ

3.2 บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะควรทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคณะที่รับผิดชอบ และติดตามความเคลื่อนไหวในการเปิดหลักสูตรของคณะนั้น ๆ

3.3 การติดต่อประสานงานกับอาจารย์ในคณะควรใช้วิธีที่เหมาะสม ได้แก่ การติดต่อโดยตรง เป็นรายบุคคลทางวาจา การติดต่อผ่านทางภาควิชา หรือการติดต่อผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือเว็บไซต์ของห้องสมุด

4. ข้อเสนอแนะสำหรับคณะ

คณะหรือภาควิชาต่าง ๆ ควรมีการแต่งตั้งอาจารย์หรือเลขานุการคณะ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานติดต่อกับบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะอย่างเป็นทางการ และประกาศแต่งตั้งให้ทราบโดยทั่วกัน

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

ควรศึกษาการประเมินผลการดำเนิน โครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ เมื่อดำเนินการไปได้ในระยะหนึ่ง เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนในการดำเนิน โครงการ ฯ และวางแผนในการปฏิบัติงานในปีต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต. “บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.” จดหมายข่าว สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต 2, 10 (ต.ค. 2548) : 1.

ภาษาอังกฤษ

Davidson, Carter. “Trends and Development in Higher Education.” In *The function of the Library in the Modern College*. pp.1-9. Edited by Herman H.Fussler. Chicago : The University of Chicago Press, 1999.

Matacio, Lauren. ” Library Liaison Program in the 21 st Century.” [Online]. Available: <http://www.asdal.org/minutes/mataciol liaison.html> [n.d.]. Retrieved December 10, 2005.

Mozenter, Frada; Sanders, Bridgette T.; and Welch, Jeanie M. ”Restructing a Liaison Program in an Academic Library.” College & Research Libraries 61, 5 (2000):1-9.

Ryans ,Cynthia C.; Suresh, Raghini S.; and Zhang, Wei-Ping. “Assessing and Academic Library Liaison Programme.” Library Review 44 (1995): 14–23.

Suresh, Raghini S.; Ryans, Cynthia C.; and Zhang, Wei-Ping. "The Library-Faculty Connection Starting a Liaison Programme in an Academic Setting." Library Review 44 (1995): 7–13.

Yang, Zheng Ye (Lan). “University faculty’s Perception of a Library Liaison Program: A case study.” Journal of Academic Librarianship 26 (Mar 2000): 124-128.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย